

Examen VMBO-GL en TL
2019

tijdvak 1
woensdag 22 mei
13.30 - 15.30 uur

Spaans CSE GL en TL

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 38 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 45 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Spaans antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

- 1p 1 Een goede tortilla maken is met Torti-YA! een stuk makkelijker.
Wat is nog steeds moeilijk volgens deze tekst?
- A het geheimhouden van een goed tortilla-recept
  - B het kopen van de juiste ingrediënten voor de tortilla
  - C het omdraaien van de tortilla
  - D het opdienen van de tortilla

Tekst 2

- 1p 2 Wat wordt er in alinea 1 verteld over de Colombiaanse boer Luis?
- A Hij fietst op zijn oude fiets sneller dan de twee wielrenners.
  - B Hij lacht de twee wielrenners uit omdat ze bagage bij zich hebben.
  - C Hij traint wielrenners in bergbeklimmingen.
  - D Hij wint in een officiële wielervedstrijd.
- 1p 3 Lees alinea 2.
Wat zeiden de wielrenners tegen de Colombiaan Luis na de beklimming?
Ze zeiden dat ze
- A die beklimming al eens eerder hadden gedaan.
  - B het flauw vonden dat de beklimming gefilmd was.
  - C vermoeid waren door de hitte en het vele fietsen.
  - D voor zo'n zware fietstocht niet goed genoeg getraind hadden.

Tekst 3

- 1p 4 Welke informatie over Garbiñe Muguruza staat er in de inleiding?
- A Ze beoefent meerdere sporten op hoog niveau.
  - B Ze heeft de kwaliteiten om de beste vrouwelijke tennisser te worden.
  - C Ze heeft meerdere medailles gewonnen bij de Olympische Spelen.
  - D Ze traint met onder anderen Mireia Belmonte en Carolina Marín.
- 1p 5 ¿Cómo se puede resumir la reacción de Garbiñe a la pregunta del párrafo 1?
- A Cree que no tiene las cualidades para ser el número uno del tenis.
  - B No ha pensado todavía en ser el número uno del tenis.
  - C Pensar en ser el número uno del tenis a veces le pone nerviosa.

- 1p 6 Lee el párrafo 2.
¿Por qué Garbiñe lleva Venezuela “en la sangre y en el corazón” (líneas 14-15)?
A Ha entrenado sobre todo en Venezuela.
B Ha vivido la mayor parte de su vida en Venezuela.
C Venezuela es su país natal y también el de su madre.
- 2p 7 Geef van elk van de beweringen aan of deze **wel** of **niet** overeenkomt met de informatie in alinea 3.
1 Garbiñe vindt het fijn dat ze haar eigen beslissingen mag nemen.
2 Garbiñe zou soms liever tijd met haar familie doorbrengen.
3 Garbiñe krijgt de kans om veel te zien van de landen die ze bezoekt.
4 Garbiñe reist zo veel dat ze soms niet meer weet waar ze is.
- 1p 8 Lee las líneas 29-33 (“Durante ... separar.”).
¿Según Garbiñe, por qué es difícil mantener amistades entre tenistas?
A porque las tenistas se entrenan mucho
B porque las tenistas también son rivales
C porque las tenistas tienen que viajar mucho
- 1p 9 Lee las líneas 33-38 (“Ahora ... tenis.”).
¿Qué dice Garbiñe de Serena Williams?
Dice que Serena Williams
A es gran amiga suya.
B es su ídolo.
C ha entrenado a muchos deportistas.
D tiene un esquema de entrenamiento muy difícil.
- 1p 10 ¿De qué habla Garbiñe en el párrafo 5?
Habla
A del aspecto físico de las tenistas y sus ganancias.
B de la promoción de marcas comerciales en la ropa deportiva.
C de los cambios en la técnica del tenis en los últimos años.
- 1p 11 ¿Qué palabra(s) falta(n) en el párrafo 5?
A además
B pero
C por eso

Tekst 4

- 1p 12 ¿Qué cuenta el párrafo 1 sobre el profesor Julio Machaca?
- A que da clases en varias escuelas
  - B que viaja mucho durante las vacaciones
  - C que visita a todos sus alumnos y sus familias
  - D que vive lejos de la escuela donde trabaja
- 1p 13 Welke informatie staat er in alinea 2?
- A Het hele jaar door moeten de leerlingen water uit een waterbron halen.
  - B In de winter geeft Julio Machaca regelmatig buiten les.
  - C Julio Machaca geeft in de winter minder les dan in de zomer.
- 2p 14 Geef van elk van de beweringen aan of deze **wel** of **niet** overeenkomt met de informatie in alinea 3.
- 1 De leerlingen wonen al hun hele leven in het dorp waar de school staat.
  - 2 Het eten voor de school wordt door een herberg verzorgd.
  - 3 Julio Machaca werkt meer uren dan waarvoor hij betaald wordt.
- 1p 15 Lee el párrafo 4.
¿Qué hacen los alumnos por la tarde?
Por la tarde los alumnos
- A asisten a clases teóricas.
  - B disfrutan de unas horas libres.
  - C hacen tareas prácticas.
  - D practican deportes.
- 1p 16 Lee las líneas 26-28 (“El profesor ... otros.”).
¿Qué palabras faltan en la línea 26?
- A contento con
  - B enfadado con
  - C preocupado por
- 1p 17 Lee las líneas 28-32 (“Uno de ... la montaña.”).
¿Por qué los niños no van a la ciudad a estudiar?
- A porque es demasiado caro por la distancia
  - B porque no hay estudios de agricultura
  - C porque prefieren vivir en el campo

Tekst 5

- 1p 18 Lee la introducción y el párrafo 1.
¿Por qué “Fonsi llamó a su colega Daddy Yankee” (línea 5)?
A Fonsi buscaba un nuevo proyecto musical.
B Fonsi necesitaba su ayuda para una nueva canción.
C Fonsi quería saber cómo fue su colaboración con Erika Ender.
D Fonsi quería usar una canción de Daddy Yankee.
- 1p 19 ¿A qué pregunta contesta el primer párrafo?
A ¿Cómo se ha creado la canción *Despacito*?
B ¿Cómo se han hecho amigos Fonsi y Daddy Yankee?
C ¿Qué ha inspirado a Fonsi a escribir la canción *Despacito*?
D ¿Por qué Erika Ender ha colaborado en la producción de *Despacito*?
- 1p 20 Lees alinea 2.
→ Waaruit blijkt het grote succes van het liedje *Despacito*?
- 1p 21 Lee el párrafo 3.
¿Por qué “Justin Bieber se interesó por la canción” (línea 13)?
porque
A a Justin Bieber le gustan las canciones para bailar
B Justin Bieber siempre ha querido cantar una canción en español
C Justin Bieber vio el éxito que tenía la canción en Colombia

Tekst 6

- 1p 22 Alejandro kan zijn mobiel niet vinden en is bang dat hij hem verloren is.
Van welk syndroom kan hij last hebben, volgens deze tekst?
A Apnea del WhatsApp
B Síndrome de la llamada imaginaria
C Nomofobia
D Síndrome de Google
- 2p 23 In de tekst staan adviezen voor het slim omgaan met sociale media.
→ Geef van elk van de adviezen aan of dit **wel** of **niet** wordt genoemd.
1 Gebruik je mobiel om leuke uitjes te plannen met vrienden.
2 Bespreek belangrijke zaken niet via je mobiel.
3 Zet je mobiel elke dag een paar uur uit.
4 Ga dingen doen waarbij je geen internet nodig hebt.

Tekst 7

- 1p 24 Welke informatie over Edgar Torronteras staat er in de inleiding?
- A hoe oud hij is
  - B waar hij geboren is
  - C wat zijn levensmotto is
  - D wie zijn trainer is
- 1p 25 ¿Qué pregunta falta en la línea 1?
- A ¿Cuándo se celebra?
  - B ¿Cuántas personas participan?
  - C ¿Dónde se celebra?
  - D ¿Qué es exactamente?
- 2p 26 Lees de alinea's 2 en 3.
- Geef van elk van de beweringen over Edgar Torronteras aan of deze **wel** of **niet** overeenkomt met de tekst.
- 1 Edgar doet vanaf zijn zevende jaar mee aan kampioenschappen.
  - 2 Edgar brak door als *freestyler* toen hij voor iemand inviel.
  - 3 Edgar is zich bewust van de gevaren van het beoefenen van *freestyle*.
  - 4 Edgar probeert wedstrijden op zondag te vermijden vanwege zijn geloof.
- 1p 27 ¿Qué dice Edgar Torronteras en el párrafo 4?
- Dice que está cansado porque
- A después de tantos años le aburre ir en moto.
  - B nunca tiene libre los fines de semana.
  - C va de un lugar a otro para practicar su deporte.
- 1p 28 Lee el párrafo 5.
- ¿Qué cuenta Edgar Torronteras sobre su hija?
- A A Edgar le gustaría pasar más tiempo con su hija.
  - B Antes pasaba más tiempo con su hija pequeña que ahora.
  - C Para la hija de Edgar es difícil pasar tiempo lejos de su padre.
  - D Su hija mayor le acompaña a Edgar a todos los *shows*.
- 1p 29 Lee el párrafo 6.
- ¿Qué planes tiene Edgar para el futuro?
- A Edgar le gustaría
- A dar clases de *freestyle* en la ciudad donde vive.
  - B dar clases en el Ayuntamiento sobre deportes de riesgo.
  - C organizar un concurso de *freestyle* con la ayuda del Ayuntamiento.
  - D ver el mundo en moto, saliendo desde Málaga.

Tekst 8

- 1p 30 Lee el párrafo 1.
¿Qué conclusión se puede sacar de “unos estudios científicos” (línea 6)?
- A La gente pierde la confianza en los remedios de las abuelas.
  - B La gente puede confiar más en algunos remedios de las abuelas.
  - C Las abuelas tienen mejor salud gracias a sus propios remedios.
  - D Los remedios de las abuelas son mejores que los de los médicos.
- 2p 31 In alinea 2 worden huismiddeltjes genoemd om van de hik af te komen.
→ Schrijf **twee** huismiddeltjes op.
- 2p 32 In alinea 3 tot en met 6 worden oplossingen genoemd om kwaaltjes te genezen.
→ Schrijf achter de nummers van de kwaaltjes de letter (a, b, c, d of e) van de juiste oplossing.
Let op: één oplossing blijft over.
- 1 misselijkheid
  - 2 slechte adem
  - 3 hoofdpijn
  - 4 blaasontsteking
-
- a bosbessensap drinken
  - b op een citroen zuigen
  - c op een potlood bijten
  - d verse gember eten
  - e yoghurt zonder toevoegingen eten
- 1p 33 ¿Qué palabra falta en el párrafo 6?
- A como
  - B pero
  - C por ejemplo,
  - D porque

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Tekst 9

- 1p 34 Lees alinea 1 en 2.
Waarom hebben Zara en Lucy besloten om af te spreken in Spanje in plaats van in hun eigen land, Engeland?
- A omdat een vliegticket naar Spanje goedkoper is dan reizen met de trein in Engeland
  - B omdat er geen rechtstreekse treinverbinding is tussen de steden waar zij wonen
  - C omdat het uitgaansleven in Spanje goedkoper is dan in Engeland
  - D omdat treinkaartjes naar Spanje zo goedkoop waren
- 2p 35 Lees alinea 3.
→ Welke voordelen leverde het besluit van Zara en Lucy om naar Spanje te reizen hun op?
Schrijf twee voordelen op.

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 10

- 1p 36 Je hebt een boottocht door Parque Nacional de Doñana gereserveerd.
→ Staat er in de tekst een plek vermeld waar de boot stopt, zodat je vogels van dichtbij kunt gaan bekijken?
Zo ja, schrijf de naam van die plek op.
Zo nee, schrijf op 'nee'.

Tekst 11

- 1p 37 Om water te besparen worden in de tekst verschillende adviezen gegeven.
→ Voor welk apparaat wordt het advies gegeven een kort programma te gebruiken? Schrijf de **Spaanse** naam van dit apparaat op.

Tekst 12

- 1p 38 Je bent met je familie op vakantie in Spanje wanneer jullie autopech krijgen met een gehuurde auto van Rhodium.
→ Welk telefoonnummer moet je bellen om onderweg hulp te krijgen?

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.